

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

ij. An Ecclesiæ immunitate gaudeat suspectus, vel interdictus ab ingressu
Ecclesiæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

DUBITATIO X.

An, & quis veniat nomine confugientis ad Ecclesiam, ita ut illius immunitate gaudeat?

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARIUM.

- 1 Confugientis nomine ad Ecclesiam venit quilibet homo, siue mas, siue femina, siue liber, siue seruus, siue nobilis, siue ignobilis.
- 2 Ecclesia ad exemplum Dei, non est acceptatrix Personarum.
- 3 Vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.
- 4 Exceptio firmat regulam in contrarium.

- 1 Respondetur, venire quemcumque, siue sit mas, siue femina, siue liber, siue seruus, siue nobilis, siue ignobilis, &c. Atque ita constat ex capite inter alia, de immunit. Ecclesie, cap. frater, cap. minor, c. definitur, cap. id constituimus, & c. si quis contumax, 17. quest. 4. & nouissime ex Gregoriana, & ex communi docet Gutierrez pract. qq. ciuil. lib. 3. quest. 1. num. 7. Et probatur, quia Ecclesia ad exemplum Dei non est acceptatrix personarum, & qualitas maris, vel feminae, libertatis, vel seruitutis, &c. per accidens se habet, tum quia praedicta iura absolute, & sine distinctione loquuntur, vbi autem ius non distinguit, nec nos distinguere debemus, & propositio indistincte prolata aequiualeat vniuersali, l. i. ff. de legat. prest. & capite solita, de maiorit. & obed. tum quia in Gregoriana solum excipiuntur quidam casus, de quibus infra. Et exceptio firmat regulam in casibus non exceptis, cap. Dominus 32. quest. 7. l. nam quod liquida, §. fin. ff. de penult. leg. & l. Tribunus, §. vlt. ff. de militar. testam.

SECTIO II.

An Ecclesie immunitate gaudeat suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie.

SUMMARIUM.

- 1 Suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie, si ad ipsam confugiat, gaudet Ecclesiastica immunitate, licet denunciatus.
- 2 Suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie censetur esse priuatus ab ingressu formali, hoc est ad audienda diuina officia, non autem ab ingressu materiali, scilicet ut gaudeat illius immunitate.
- 3 Interdicti censura, ut odiosa, non habet alios effectus, praeter expressos in iure.
- 4 Suspensus, aut interdictus ab ingressu Ecclesie, si ob vitandam grauem penam confugiat ad illam tempore diuinorum officiorum non censetur delinquere contra censuram.
- 5 Ecclesia interdicta non caret privilegio immunitatis.
- 6 Ecclesia defendendo indignum tanto maiorem pietatem ostendit; quia non tantum attendit ad consu-

ram incursum, quam ad delinquentis fragilitatem, & loci sanctitatem.

7 Auctoritas Felini non probatur.

8 Suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie, licet priuetur sepultura Ecclesiastica, non tamen priuatur immunitate, quia in penis non valet illatio de casu ad casum.

Respondetur, quod si ad Ecclesiam confugiat, immunitate Ecclesie gaudeat suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie, quamvis denunciatus; quia nullus textus eum excludit ab hoc communi privilegio fidelium.

Confirmatur, quia suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie, quamvis denunciatus, licet priuetur ab ingressu Ecclesie formali, scilicet ab ingressu Ecclesie in ordine ad audienda diuina officia, non tamen priuatur ab ingressu Ecclesie materiali, scilicet ut gaudeat illius immunitate, cum interdicti censura, utpote odiosa, non habeat alios effectus, nisi qui iure expressi sunt, & hic expressus non reperitur, scilicet quod priuet personam suspensam, vel interdictam Ecclesie immunitate.

Confirmatur secundò, quia qui ob vitandam grauem penam ad Ecclesiam, etiam tempore diuinorum officiorum, confugit, non delinquit contra censuram interdicti, cum necessitate compellus eo confugiat, & censura interdicti, utpote de iure positio, non obliget cum tanto incommodo.

Confirmatur tertio, quia Ecclesia interdicta non caret privilegio immunitatis, ob interdictum locale, sicuti dicitur, 9. sect. 4. dicebam: ergo neque persona interdicto priuatur fauore immunitatis localis, ob interdictum personale.

Neque obstat, talem indignum esse, ut hoc Ecclesie beneficio fruatur, quia tantò maiorem pietatem Ecclesia ostendit, si illum defendat, praesertim quia illum defendendo, non tam attendit ad delictum, & censuram, quam ad eius, qui deliquit, fragilitatem, & loci sanctitatem.

Atque ita ex communi docent Sylu. verb. Immunitas 3. quest. 3. Nauar. cap. 25. num. 19. Tuschus verb. Ecclesia, conclus. 10. num. 26. Couar. 2. var. cap. 20. numero 11. Clarus lib. 5. §. fin. quest. 30. num. 18. Azor 1. part. lib. 9. cap. 9. Decian. tractat. crimin. lib. 6. cap. 26. num. 3. Farinacius in append. de immunit. cap. 2. num. 44. & de carceribus quest. 28. num. 39. & 40. Suarez tom. 1. de relig. lib. 3. cap. 10. num. 4. Peregrinus de immunitate cap. 12. num. 2. Gambacurta lib. 4. cap. 10. num. 4. Filiucius tractat. 15. cap. 6. quest. 8. Mar. Italia lib. 1. cap. 2. §. vnic. Germonius lib. 3. cap. 16. num. 27. & sequentib. Ambrosin. de immunitat. Eccles. cap. 8. num. 12. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 10. Bonac. disp. 3. quest. 7. §. 3. num. 8. & alij passim, quidquid in contrarium senserint Felin. in capite à nobis, de exception. num. 5. Summa Confessorum, tit. de immunit. Eccles. quest. 5. & alij apud Farinacium cit. cap. 2. num. 45. & 78.

Obiicies, suspensus, & interdictus ab ingressu Ecclesie, Ecclesiam ingreditur, delinquit aduersus prohibitionem eius, cuius aditus est ipsi interdictus: ergo frustra implorat auxilium Ecclesie. Ita Felinus loco supra cit. & adducit textum in cap. quia frustra, de esur.

Respondetur, nego antecedens, quia (ut dicebatur) censura suspensionis, vel interdicti non priuat ab ingressu Ecclesie materiali, sed formalis tantum, scilicet ab ingressu in ordine ad audienda diuina officia: & sic non facit pro Felino textus, quem adducit, cum suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesie, non delinquat contra Ecclesiam, ingrediendo Ecclesiam materiale, nempe ad saluandam solum personam, & non ad audienda diuina officia.

Instabis,

Inftabis, fufpenfus, vel interdictus ab ingreffu Ecclefie denunciatus priuatur fepultura Ecclefie, ergo & priuatur immunitate eiusdem.

Respondetur, concedo antecedens: at nego consequentiam; quia in pœnis (præsertim in præiudicium immunitatis Ecclesiasticæ, quæ est quammaximè fauorabilis) non valet illatio de casu ad casum, etiam à maioriore, nedum à paritate rationis, sicuti diffusè dicitur *infra dub. 24. sect. 3.*

SECTIO III.

An gaudeat excommunicatus?

SUMMARIVM.

- 1 Excommunicatus, licet denunciatus, vel non toleratus, gaudet Ecclesiastica immunitate.
- 2 Clericus excommunicatus non perdit priuilegium fori, vel canonis, nec excommunicatus immunitatem.
- 3 Ecclesia interdicta non perdit priuilegium immunitatis.
- 4 Excommunicatus licet sit exclusus ab Ecclesia formaliter, hoc est à fidelium communione, non tamen est exclusus à materiali ob immunitatem.
- 5 Excommunicatus non defenditur ab Ecclesia ratione delicti, sed ratione priuilegij immunitatis Ecclesiæ ipsi competentis.

Respondetur, quod gaudet etiam excommunicatus, quamvis denunciatus, vel non toleratus, ob eandem rationes modò supradictas.

Confirmatur, quia clericus excommunicatus non perdit priuilegium fori, vel Canonis: ergo nec laicus excommunicatus perdit hanc immunitatem. Confirmatur secundo, quia Ecclesia interdicta (vt dicebatur *cit. dub. 9. sect. 4.*) non perdit priuilegium immunitatis, ergo nec perdit illud homo excommunicatus.

Atque ita ex communi etiam docent Sylu. *verb. immunitas 3. quæst. 3.* Angelus *eod. verb. num. 11.* Rosella etiam *eodem verb. immunitas 2. num. 7.* Armilla *eod. verb. num. 7.* Nauar. *cap. 25. num. 20.* Alter. *de cens. tom. 1. lib. 2. cap. 50. l. 3.* Fagundez *de præceptis Ecclesiæ, præc. 2. lib. 4. cap. 3. n. 60.* Ioan. de la Cruz *part. 1. præcepti 8. q. 3. art. 1. dub. 1. concl. 2.* Chartarius *de iur. crimin. 59. num. 17.* Lezana *verb. immunitas, num. 5.* Diana *part. 1. tract. 1. resol. 34.* & alij Doctores præcedenti *sect. num. 6.* citati contra Felinum, & Summam Confessorum *vbi supra.*

Obiicies, excommunicatus est exclusus ab Ecclesia, & fidelium participatione: ergo exclusus erit à priuilegio immunitatis.

Respondetur, concedo antecedens, si scilicet intelligatur, (vt suprà dicebam) de exclusione ab Ecclesia formali: at nego consequentiam: quia (vt etiam suprà dicebam) in pœnis (præsertim si sit in præiudicium Ecclesiasticæ immunitatis, quæ est quammaximè fauorabilis) non valet illatio de casu in casum, etiam à maioriore, nedum à paritate rationis.

Inftabis, excommunicatus est rebellis Ecclesiæ, ergo non est cur ab illa defendatur.

Respondetur, similiter concedo antecedens: at distinguo consequens: non est cur ab illa defendatur, si attendamus personam, & delictum, concedo: si attendamus Ecclesiæ pietatem (quæ in hoc magis reluctet) & loci sanctitatem, nego. Vide quæ dicuntur *infra dub. 22. & dub. 24. sect. 21.*

SECTIO IV.

An gaudeat hæreticus? Vbi etiam agitur de Gentili.

SUMMARIVM.

- 1 Hæreticus in aliis criminibus præter hæresim, quæ est casus exceptus, gaudet Ecclesiastica immunitate.
- 2 Lex priuans Hæreticum immunitate Ecclesiastica, intelligi debet formaliter, quatenus hæreticus est, non autem quatenus homicida est.
- 3 Opinio, quod hæreticus in aliis criminibus gaudeat immunitate, est saltem probabilis, vt concedunt etiam multi ex aduersariis.
- 4 Quando due opiniones sunt probabiles, illa amplecti debet, quæ fauet Ecclesiæ.
- 5 Vbi crimen non est exceptum, non habemus fundamentum, vt excipiamus personam.
- 6 Hæreticus si sit reconciliatus Ecclesiæ, absque dubio gaudet Ecclesiæ immunitate, quia licet fuerit, de presenti tamen hæreticus non est. Idem dic cum Diana de S. hismatibus, Apostatis, Hæreticorum fautoribus, & cæteris, si non sint cum errore intellectus.
- 7 Iudeus, Saracenus, & qui umque alius Gentilis conficiens ad Ecclesiam gaudet Ecclesiastica immunitate, siue confugiat ex delicto non excepto, siue ex debito ciuili.
- 8 Priuilegium immunitatis indistinctè conceditur omnibus, estque non tam personale, quam locale, conceditur enim personis non ratione personæ, sed ratione loci, qui sacer, & sanctus est.
- 9 Priuilegium loco concessum extenditur ad omnes ibi existentes.
- 10 Priuilegium immunitatis est fauorabile, & ideo latè interpretandum.
- 11 Opinio in contrarium, quod si infideles contra fideles flagitia commiserint, non gaudeant immunitate, est satis probabilis.
- 12 In lege veteri constituta erant ciuitates refugij pro Iudeis, & fratribus eorum, non autem pro Gentilibus.
- 13 Salomonis templum alienigenis ingredi, vel limine tenus attingere non licebat.
- 14 In sacra Scriptura pro aduenis, & peregrinis intelliguntur qui eundem Deum, eademque præcepta, caeremonias, & sacrificia colebant.
- 15 Presbyteri hi vocabantur, qui vt iure ciuitatis fruerentur, vel promissionum participes fierent, circumcidebantur, ac legi se subiciebant.
- 16 Infideles qui non sunt ex circumcisione, ex lege veteri non gaudebant refugio.
- 17 Lex Moysis quoad hæc confugij loca cum cæteris moralibus præceptis ad nos translata non fuit, atque ideo nunc abrogata est.
- 18 Infideles mirum non est, si (cum simus in tempore gratiæ) alliciantur per aliquod priuilegium, ad conuersionem.
- 19 Textus in l. 1. C. de his, qui ad Ecclesiam confugiunt, excludens Gentiles à priuilegio immunitatis, non est obseruandus, cum sit de iure ciuili & Pontifici iuri contrarius.
- 20 Par non est, quod ab Ecclesia defendatur is, qui eius gremio, iutele, ac fidei se committere prorsus non vult.
- 21 Canones statuentes immunitatem reis, videntur loqui secundum materiam subiectam, de personis scilicet sub iurisdictione Ecclesiæ constitutis.